

YÖNETMELİK

Siirt Üniversitesinden:

**ŞİİRT ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM
VE SINAV YÖNETMELİĞİ**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri**

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Siirt Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen lisansüstü öğrenci kabulü ile lisansüstü eğitim-öğretim ve sınavlarla ilgili esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönetmelik, Siirt Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programlarına ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü ve 44 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Akademik takvim: Lisansüstü eğitimlerde yarıyıl ve yaz dönemi ders başlangıç ve tüm sınav tarihlerini içerecek şekilde Senato tarafından belirlenerek, enstitülerce ilan edilen takvimi,
- b) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
- c) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitim Giriş Sınavını,
- ç) Anabilim/anasanat dalı: Enstitüde programı bulunan ve programın yürütülmesinden enstitüye karşı sorumlu olan anabilim/anasanat dalını,
- d) Anabilim/anasanat dalı başkanlığı: Anabilim/anasanat dalı başkanlığını,
- e) Anabilim/anasanat dalı kurulu: Anabilim/anasanat dalı kurulunu,
- f) Bilim/sanat dalı: Anabilim/anasanat dalı içinde eğitim-öğretim, araştırma ve uygulama yapan akademik birimi,
- g) Bütünleştirilmiş doktora/sanatta yeterlik programı: Lisans derecesine dayalı olarak yürütülen doktora/sanatta yeterlik programını,
- ğ) Dönem projesi: Tezsiz yüksek lisans eğitimi sırasında araştırılan ve/veya incelenen bilimsel bir konunun, bir bilimsel araştırma raporu biçiminde sunulmuş şeklini,
- h) Enstitü: Siirt Üniversitesine bağlı olarak lisansüstü eğitim ve öğretim yapan enstitüleri,
- ı) Enstitü kurulu: Müdürün başkanlığında, müdür yardımcıları ve enstitü anabilim ve anasanat dalları başkanlarından oluşan enstitü kurulunu,
- i) Enstitü yönetim kurulu (EYK): Müdürün başkanlığında, müdür yardımcıları ve enstitü kurulu tarafından üç yıl için seçilen üç öğretim üyesinden oluşan enstitü yönetim kurulunu,
- j) İntihal: Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atfı yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,
- k) ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezini,
- l) Program: Enstitü anabilim/anasanat dallarında yürütülen tezli/tezsiz yüksek lisans, doktora/sanatta yeterlik eğitim-öğretimini,
- m) Rektör: Siirt Üniversitesi Rektörünü,
- n) Senato: Siirt Üniversitesi Senatosunu,
- o) Tez: Yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik eğitiminin amacına yönelik olarak hazırlanan bilimsel bir çalışmayı,
- ö) Uzmanlık alan dersi: Yüksek lisans ve doktora öğrencilerine; danışmanları tarafından bilimsel etik ve çalışma disiplininin, güncel literatürü izleyebilme ve değerlendirebilme yeteneğinin kazandırılması ile tez çalışmasının bilimsel temellerinin oluşturulması ve yürütülebilmesi için verilen ve kredisiz kabul edilen teorik dersi,
- p) Üniversite: Siirt Üniversitesini,
- r) YDS: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
- s) YÖK: Yükseköğretim Kurulunu,
- ş) YÖKDİL: Yükseköğretim Kurumları Yabancı Dil Sınavını,
- t) Zorunlu ders: Lisansüstü programın eğitim planında yer alan tüm öğrencilerin alması ve başarısız olduğunda tekrarlaması gereken dersi/dersleri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Lisansüstü Eğitim-Öğretimine İlişkin Esaslar

Lisansüstü program ve ders açılması

MADDE 4- (1) Yeni bir lisansüstü program; anabilim/anasanat dalı kurulu kararı, enstitü kurulunun uygun görüşü, Senatonun kararı ve YÖK onayı ile açılır.

(2) Anabilim/anasanat dalı kurulunun mevcut programlara ilişkin değişiklik önerileri enstitü kurulunca onaylandıktan sonra Senato tarafından karara bağlanır.

(3) Anabilim/anasanat kurulunun önerisi ve enstitü kurulunun kararı ile diğer yurt içi/yurt dışı yükseköğretim/araştırma kurum ve kuruluşları ile iş birliği yaparak ortak programlar açılabilir. Ortak programlar, Senatonun kararı ve YÖK onayı ile uygulamaya koyulur. Ortak programlar, 6/10/2016 tarihli ve 29849 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarının Yurt Dışı Yükseköğretim Kurumlarıyla Ortak Eğitim Öğretim Programlarına Dair Yönetmelik ve 22/2/2007 tarihli ve 26442 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarının Yurtiçindeki Yükseköğretim Kurumlarıyla Ortak Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Programları Tesisi Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre yürütülür.

(4) Yabancı dilde lisansüstü programlar YÖK tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde enstitü kurulunun önerisi, Senatonun kararı ve YÖK'ün onayı ile açılabilir.

(5) Lisansüstü programların ders planları, anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi, enstitü kurulunun uygun görüşü ve Senato onayı ile uygulamaya konulur.

(6) Lisansüstü programlarda hangi derslerin açılacağı ve bu derslerin hangi öğretim üyeleri tarafından verileceği, anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ile enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir.

(7) Lisans, yüksek lisans ve doktora programlarında aynı ad ve içerikte ders açılmaz.

(8) Eğitim ve öğretim yarıyıl esasına göre, güz ve bahar dönemi olarak düzenlenir. Bunların süresi ve şekli, Senato tarafından karara bağlanır ve akademik takvimle ilan edilir.

Bilimsel hazırlık programları

MADDE 5- (1) Bilimsel hazırlık programı, lisans veya yüksek lisans derecesini, başvurdukları yüksek lisans veya doktora programından farklı alanda almış olan öğrencilerle, lisans veya yüksek lisans derecesini, Üniversite dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan yüksek lisans ve doktora adaylarına uygulanan bir uyum programıdır.

(2) Bu programa alınacak öğrenciler; enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından, adayların izledikleri lisans veya lisansüstü programların yapısı değerlendirilerek belirlenir. Bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bir takvim yılı içerisinde verilen en az 8, en fazla 24 ders kredisinden veya karşılıkları olan AKTS kredi yüklerinden oluşan dersleri almak zorundadır.

(3) Bilimsel hazırlık programına kabul edilen yüksek lisans öğrencisinin bilimsel hazırlık derslerini lisans, doktora/sanatta yeterlik öğrencileri lisans ve/veya yüksek lisans seviyesindeki derslerden alır. Bu dersler yüksek lisans/doktora programında alınması gereken derslerin yerine geçemez.

(4) Bilimsel hazırlıkta alınacak dersler, ilgili lisansüstü programı tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçmez ve lisansüstü not ortalamasına dâhil edilmez. Ancak, bilimsel hazırlıktaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile lisansüstü programa yönelik dersler de alabilir.

(5) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre, en fazla iki yarıyıdır. Yaz öğretimi bu süreye dâhil edilmez. Bu süre dönem izinleri dışında uzatılamaz ve süre sonunda başarılı olamayan öğrencinin ilişkisi kesilir. Programda geçirilen süre, yüksek lisans veya doktora programı sürelerine dâhil edilmez.

(6) Enstitüler bünyesinde mevcut programlara alan dışı olarak öğrenci alınması halinde de en az bir yarıyıl bilimsel hazırlık programı uygulanır.

Öğretim dili

MADDE 6- (1) Enstitülerde öğretim dili Türkçe'dir ve lisansüstü tez/sanat çalışması Türkçe dilinde yazılır ve sunulur. Ancak öğretim dili Türkçe olan lisansüstü programlarda, danışmanın gerekçeli görüşü, anabilim dalı kurul kararı ve ilgili enstitü yönetim kurulunun onayı ile tezler, geniş bir Türkçe özet verilmek kaydıyla, İngilizce de yazılabilir.

(2) Anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi, enstitü kurulunun teklifi, Senatonun kararı ve YÖK onayı ile enstitüler bünyesinde yabancı dilde de programlar açılabilir.

(3) Yabancı uyruklu ve/veya yurt dışı üniversitelerle ikili işbirliği/protokol kapsamındaki öğrencilerin talebi, danışmanın uygunluk görüşü ve ilgili enstitü yönetim kurulunun kararıyla, bu öğrenciler lisansüstü tezlerini Türkçe dışında, İngilizce veya Arapça dillerinde de yazabilir ve sunabilirler.

(4) Anabilim dallarında yabancı dil hazırlık sınıfları açılabilir.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 7- (1) Özel öğrenci kabulüne ilişkin esaslar şunlardır:

a) Bir yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıtlı olan öğrenciler, diğer yükseköğretim kurumlarındaki lisansüstü derslere kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve yönetim kurulu kararıyla özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Lisansüstü derslere kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldığı

ve başarılı olduğu derslerin muafiyet işlemleri kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından yürütülür.

b) Özel öğrencilik ilgili programda doğrudan derece elde etmeye yönelik bir eğitim olmayıp süresi iki yarıyılı geçemez.

c) Anabilim/anasanat dalı başkanlığı özel öğrenci kontenjanını, lisansüstü kontenjanlarıyla birlikte önerebilir. Başvurunun kontenjanı aşması halinde not ortalamasına göre sıralama yapılır.

ç) Başvurular, her yarıyıl için belirlenen kayıt yenileme süresi içinde enstitü müdürlüğüne yapılır.

d) Enstitü yönetim kurulu tarafından özel öğrenci olarak ders almaları uygun görülen adaylar, ilgili mevzuat hükümlerine göre ikinci öğretim öğrencileri için kredi başına belirlenen öğrenim ücretinin alacakları derslerin kredisinin çarpımı ile belirlenen öğrenim ücretini öderler.

e) Özel öğrenci statüsüyle bir dönemde en fazla iki derse devam edilebilir.

f) Özel öğrenci statüsünde ders alanlar öğrencilik haklarından yararlanamaz.

g) En fazla iki yarıyıl ara vermek kaydıyla başvuru koşullarını sağlayarak ilgili lisansüstü programa kabul edilmeleri durumunda, öğrencinin başvurusu üzerine anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararıyla özel öğrencilik sırasında alınan derslerden muaf sayılabilir. Ancak, bu muafiyet kabul edilen programda alınması gereken toplam kredi saatinin %50'sini geçemez.

Yatay geçişle öğrenci kabulü

MADDE 8- (1) Yatay geçiş kontenjanları ve kontenjanlara başvurabilecek öğrencilerin programları, anabilim/anasanat dalı kurulu kararı önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla belirlenerek ilan edilir.

(2) Üniversitede veya diğer yükseköğretim kurumlarının lisansüstü programlarında en az bir yarıyıl öğrenim görmüş, başarılı olmuş ve 12 kredilik ders almış olan öğrenciler, geçiş yapmak istediği lisansüstü programın öğrenci kabul koşullarını sağlamış olanlar, Üniversitede yürütülen başka bir lisansüstü programa yatay geçiş yapmak için başvurabilirler.

(3) Anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından yatay geçişi uygun görülen öğrencilerin kabulü ve intibakları anabilim dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir. Kurum içi yatay geçiş intibak işlemlerinde bir öğrenci en fazla 5 dersten; kurumlar arası yatay geçiş intibak işlemlerinde bir öğrenci en fazla 4 dersten muaf edilebilir.

(4) Yatay geçişle bir programa kaydolun öğrencinin azami süresi hesaplanırken, daha önce kayıtlı olduğu programda geçirdiği süre de dikkate alınır.

(5) Seminer dersinin muafiyeti yapılamaz.

(6) Tezsiz yüksek lisans programından tezli yüksek lisans programına yatay geçiş yapılamaz. Ancak tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler, üçüncü fıkra kapsamında anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir.

(7) İkinci öğretim programlarında öğrenim gören öğrenciler, ikinci öğretim programlarından normal örgün öğretim programlarına yatay geçiş yapamazlar.

Lisansüstü programlar arası geçiş

MADDE 9- (1) Üniversitenin ikinci öğretim tezsiz yüksek lisans programlarından mezun olup aynı programın ikinci öğretim tezli yüksek lisans programlarına geçiş yapılabilir. İlgili programların kontenjan ve kabul koşulları anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla belirlenerek ilan edilir.

(2) Bu madde kapsamında alınacak öğrencilerin değerlendirmesinde, ALES puanının %50'si, ikinci öğretim tezsiz yüksek lisans mezuniyet notunun %30'u ve lisans mezuniyet notunun %20'si alınarak başarı puanı hesaplanır. Enstitülere göre başarı puanı hesaplanmasında en az 55 ve üzerinde puan alan adaylar arasından, ilan edilen kontenjan kadar asıl ve yedek aday belirlenir. Eşitlik halinde tezsiz yüksek lisans mezuniyet notu yüksek olan adaya öncelik verilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kontenjanlar, Lisansüstü Programlara Başvuru, Değerlendirme ve Kayıtlar

Kontenjanlar

MADDE 10- (1) Enstitülerde yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programlarına öğrenci alınıp alınmayacağına, anabilim/anasanat dalının özelliğine bağlı olarak ön koşulların belirlenmesine ve alınacak Türk ve yabancı uyruklu öğrenci sayısına anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayıyla karar verilir.

Duyuru ve başvuru

MADDE 11- (1) Enstitülerin kabul edeceği yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik program kontenjanları, başvuru ve kayıt için gerekli belgeler ile kayıt tarihleri ve diğer hususlar Enstitüler tarafından ilan edilir. İlanlar, enstitülerin belirleyeceği ilan takvimine uygun olarak her dönem başında verilebilir.

(2) Lisansüstü programlara hangi lisans ve yüksek lisans programlarından mezun olanların başvurabileceği anabilim dalı önerisi, enstitü yönetim kurulu kararı ve gerek görülmesi durumunda Senato tarafından belirlenebilir.

(3) Kesin kayıta istenen belgelerin e-devlet çıktısı veya aslı ya da bu belgelerin noter veya enstitü tarafından onaylı örnekleri kabul edilir. Başvurular sadece elektronik ortamda enstitüye yapılır.

(4) Lisansüstü programlara başvuru koşullarını sağlayan aday, girmek istediği yalnızca bir programa başvurabilir. Gerçek dışı beyanda bulunanların başvuruları iptal edilir.

Tezli ve tezsiz yüksek lisans programlarına başvuru

MADDE 12- (1) Tezli ve tezsiz yüksek lisans programlarına başvuracak adayların anabilim/anasanat dalı başkanlığınca ve enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan bir bilim ya da sanat dalında lisans derecesine ve başvurduğu programın puan türünde 55 puandan az olmamak üzere ilgili ilanda belirtilen ALES puanına sahip olmaları gerekir. Ancak,

a) Konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki anasanat ve anabilim dallarına öğrenci kabulünde,

b) Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/dış hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının yüksek lisans programlarına başvurularında,

ALES şartı aranmaz. Bu kapsamdaki adayların değerlendirme işlemleri için;

1) Senato tarafından ALES puanı 70 olarak kabul edilir ve ilgili programın şartlarında ilan edilir.

2) İlan edilen puan, puan türüne bakılmaksızın ALES puanı olarak hesaplamalara dâhil edilir.

3) Bu adaylar, daha önceden aldığı puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından farklı bir alanda başvuru yapabilirler.

(2) ALES belgesi geçerlilik süresi içinde olmalıdır.

(3) Sağlık Bilimleri Enstitüsü hariç, adaylardan yüksek lisans derecesi ile doktora başvuranların yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının 100 üzerinden en az 75 puan veya 4,00 üzerinden en az 2,50 puan olması gerekir.

(4) Konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki anasanat ve anabilim dallarındaki öğretim dili Türkçe olan programlarına başvurularda devlet hastanesi veya devlet üniversitesi hastanesinden alınmış sağlık raporu ile belgelenmesi şartıyla,

a) Düzeltilmemiş engeli en az %70 veya düzeltilmiş engeli en az %40 ve üzeri olan işitme engelli adaylarda,

b) Engel düzeyi %50 ve üzeri olmak üzere zihin yetersizliği bulunan engelli adaylarda,

c) Engel düzeyi %40 ve üzeri yaygın gelişimsel bozukluk (otizm spektrum bozukluğu/çocukluk otizmi/atipik otizm, rett sendromu, asperger sendromu) tanısı bulunan engelli adaylarda,

yabancı dil puanı aranmaz. Bu adaylar yabancı dil puanı olarak Üniversite tarafından aranan yabancı dil taban puanı şartını sağlamış sayılır.

(5) Tezli yüksek lisans programlarında yabancı dil aranıp aranmayacağı, aranacaksa hangi düzeyde yabancı dil bilgisi gerektiği, programı açan anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi üzerine enstitü yönetim kurulu tarafından karara bağlanarak Senatonun onayı ile kesinleşir ve ilan edilir. Adaylar, YÖK tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavından Senatonun belirlediği puanı almak zorundadırlar.

(6) Tezsiz yüksek lisans programlarında yabancı dil şartı aranmaz.

(7) Enstitüler için yüksek lisans bilim alanı bir yabancı dille ilgili olan programlarda öğrenim göreceğ öğrenciler, yabancı dilde ÖSYM tarafından düzenlenen yabancı dil sınavlarından 100 üzerinden en az 80 veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından eşdeğeri puanı almak zorundadırlar.

Doktora ve sanatta yeterlik programlarına başvuru

MADDE 13- (1) Doktora ve sanatta yeterlik programlarına başvuru şartları şunlardır:

a) Tezli yüksek lisans diplomasına sahip olmak.

b) Lisans veya tezli yüksek lisans programını yabancı ülkelerde tamamlamış adaylar için YÖK denklik belgesine sahip olmak.

c) Tıp, dış hekimliği, veteriner, eczacılık fakülteleri ile hazırlık sınıfları en az on yarıyıl süreli lisans diplomasına veya Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olmak.

ç) ALES veya eşdeğeri sınavından, YÖK tarafından belirlenen en az 55 puandan az olmamak üzere Senato tarafından belirlenen asgari puana sahip olmak.

d) Güzel Sanatlar Fakültesi ve Konservatuvarın enstitülerdeki anasanat dallarına öğrenci kabulünde ALES puanı aranmaz. Ancak Senato kararı ile ALES koşulu ve taban puanı belirlenebilir.

e) Sanatta yeterlik programına güzel sanatlar fakülteleri ile konservatuvar mezunları ile diğer fakültelerin eşdeğeri programlarından mezun olanların haricinde başvuran adaylar için ALES sözel puan türünde 55 puandan az olmamak koşuluyla Senato kararı ile belirlenen asgari ALES puanına sahip olmak.

f) Adaylar, anadilleri dışında YÖK tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavlarından İngilizce, Almanca, Fransızca, İtalyanca, İspanyolca, Rusça, Arapça, Çince, Japonca, Farsça dillerinin birinden en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavından bu puan eşdeğeri puan almaları hâlinde programa kabul edilebilirler. Gerekirse girilecek programların özelliklerine göre bu asgari puanların yükseltilmesine Senato tarafından karar verilebilir.

g) Doktora bilim alanı bir yabancı dille ilgili olanların; öğrenim göreceğleri yabancı dilde, YÖK tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavları ile eşdeğeri kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 80

veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puan alması zorunludur.

ğ) Sanatta yeterlik programına öğrenci kabulünde, anadilleri dışında Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puan alınması zorunlu olup, bu asgari puanların girilecek programların özelliklerine göre gerekirse yükseltmesine üniversite senatoları tarafından karar verilir. Konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki anasanat ve anabilim dallarındaki öğretim dili Türkçe olan programlarına başvurularında Devlet hastanesi veya Devlet üniversitesi hastanesinden alınmış sağlık raporu ile belgelenmesi şartıyla,

1) Düzeltilmemiş engeli en az %70 veya düzeltilmiş engeli en az %40 ve üzeri olan işitme engelli adaylarda,
2) Engel düzeyi %50 ve üzeri olmak üzere zihin yetersizliği bulunan engelli adaylarda,
3) Engel düzeyi %40 ve üzeri yaygın gelişimsel bozukluk (otizm spektrum bozukluğu/çocukluk otizmi/atipik otizm, rett sendromu, asperger sendromu) tanısı bulunan engelli adaylarda,
yabancı dil puanı aranmaz. Bu adaylar yabancı dil puanı olarak Üniversite tarafından aranan yabancı dil taban puanı şartını sağlamış sayılır.

Lisansüstü başvurularının değerlendirilmesi

MADDE 14- (1) Başvuruların değerlendirilmesinde aşağıdaki şartlar aranır:

a) Tezli Yüksek Lisans Programında Değerlendirmede; ALES puanının %60'ı ile lisans mezuniyet not ortalamasının %40'ı alınarak başarı puanı hesaplanır. Enstitülere göre başarı puanı hesaplanmasında 55 ve üzerinde puan alan adaylar arasından, ilan edilen kontenjan kadar asıl ve yedek aday belirlenir. Eşitlik halinde lisans mezuniyet notu yüksek olan adaya öncelik verilir.

b) Doktora programına başvurabilmek için adayların; bir tezli yüksek lisans diplomasına, hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli tıp, diş hekimliği, eczacılık ve veteriner fakülteleri lisans diplomasına, diğer fakülte mezunlarının ise yüksek lisans diplomasına veya Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olmaları gerekir.

c) Yüksek lisans derecesi ile başvuranların; ALES puanının %50'si, lisans mezuniyet not ortalamasının %10'u, yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının %15'i (hazırlık sınıfları hariç öğretim süresi en az 10 yarıyıl süreli tıp, diş hekimliği, eczacılık ve veteriner fakülteleri yüksek lisans diplomasına sahip olanlar için mezuniyet not ortalamalarının %25'i esas alınarak) ve YDS/YÖKDİL veya eşdeğer yabancı dil notunun %25'i toplanarak başarı puanı hesaplanır. Enstitülere göre başarı puanı hesaplanmasında 60 ve üzerinde puan alan adaylar arasından, ilan edilen kontenjan kadar asıl ve yedek aday belirlenir. Eşitlik halinde lisans mezuniyet notu yüksek olan adaya öncelik verilir.

(2) Üniversiteye özel antlaşmalar kapsamında alınacak olan yabancı uyruklu öğrenciler hariç, Enstitüler; öğrenci kabul edilecek lisansüstü programların adlarını, Türk ve yabancı uyruklu öğrenci kontenjanlarını, başvuru için gerekli şartları ve belgeleri, son başvuru tarihini ve diğer hususları ilanla duyururlar.

(3) Eşit puan durumunda adaylar arasında önceliğin belirlenmesinde; sırasıyla, ALES veya eşdeğeri sınav notu veya lisans ve/veya yüksek lisans not ortalaması veya yabancı dil sınav puanı yüksek olanlar tercih edilir.

(4) Küsurlü notlarda virgülden itibaren beş basamak dikkate alınır.

Sonuçların ilanı ve kayıt

MADDE 15- (1) Başvuruların değerlendirilmesi sonucu başarılı olan adayların sayısı ilan edilen kontenjandan fazla ise en yüksek başarı notu alandan başlayarak enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenen en düşük başarı puanına kadar sıralama yapılır ve kontenjan sayısı kadar aday lisansüstü programa kabul edilir. Başarılı olan asıl adaylar ve varsa yedekleri enstitü yönetim kurulu kararı ile enstitü müdürlüğünce ilan edilir.

(2) Sonuçların ilanından sonra sonuçlara yönelik maddi hataları içeren itirazların ilanı takip eden üç iş günü içinde yapılması gerekir. İtiraz süresi sonunda sonuçlar enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir.

(3) Lisansüstü programları kazanan adayların, enstitü yönetim kurulunca belirlenen tarihler arasında belirlenen belgelerle birlikte enstitüye başvurarak kesin kayıtlarını yaptırmaları gerekir. Belirtilen süre içerisinde kayıt yaptırmayan öğrenci kayıt hakkını kaybeder.

(4) Kayıt için istenen belgelerin aslı veya enstitü tarafından onaylı örneği kabul edilir. Kayıtların adaylar tarafından şahsen yaptırılması gerekir. Kayıt için sahte veya tahrif edilmiş belge kullanan veya giriş sınavlarında sahtecilik yaptığı belirlenenlerin kayıt işlemleri kayıt tarihi itibarıyla iptal edilir.

(5) Kontenjanların dolup dolmamasına bakılmaksızın yedek kontenjan listesi bir defaya mahsus ilan edilir ve bu liste dışında kayıt yapılamaz. Ancak yabancı uyruklu öğrencilerin alım işlemleri bu kapsamın dışında tutulur ve ilgili alımlar dördüncü bölümdeki maddelere göre yapılır.

Tez danışmanlığı

MADDE 16- (1) Lisansüstü programlarda tez danışmanı olabilmek koşulu olarak, doktora programı için söz konusu öğretim üyelerinin, en az dört yarıyıl bir lisans programında ya da iki yarıyıl boyunca bir tezli yüksek lisans programında ders vermiş olması; yüksek lisans programı için ise en az iki yarıyıl boyunca bir lisans programında ders vermiş olmaları gerekir.

(2) Danışmanlar, açılan lisansüstü eğitim-öğretim programlarında bulunan öğretim üyeleri arasından atanır. Belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde Senatonun belirlediği ilkeler çerçevesinde enstitü yönetim kurulu tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan da öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir.

(3) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci tez danışmanı, Üniversite kadrosu dışından da en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir. Tezsiz yüksek lisans programında ise enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı her öğrenci için ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesi veya en az doktora derecesine sahip bir öğretim elemanını en geç birinci yarıyılın sonuna kadar belirler.

(4) Lisansüstü programlarda bir öğrenciye en fazla iki danışman atanabilir. İkinci danışman öğrencinin teze başladığı dönemden itibaren atanabilir. İkinci danışman atanması durumunda ise öğrenci en erken atamadan bir dönem sonra tez savunma sınavına alınabilir. Tez ikinci danışmanı uzmanlık alan dersi açamaz ve ikinci danışmanlık ücreti alamaz.

(5) Lisansüstü program kontenjanları, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen lisansüstü programlarda görev alabilecek öğretim üyesi sayısı ve mevcut öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı dikkate alınarak, tezli yüksek lisans ve doktora programları için öğretim üyesi başına düşen tez danışmanlığı en fazla 14, tezsiz yüksek lisans programları için ise tezli yüksek lisans ve doktora programları hariç en fazla 16 öğrenci düşecek şekilde belirlenir. Ancak, Yükseköğretim Kurulu ile yapılan protokol dâhilinde ve üniversite sanayi işbirliği çerçevesinde yürütülen lisansüstü programlar için bu kontenjan %50'ye kadar artırılabilir.

(6) Doktora programlarında öğretim üyelerinin tez yönetebilmesi için, en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir. Tanımı gereği yüksek lisans programları bulunmayan tıp, veteriner ve eczacılık ve benzeri bölümler bu koşullardan muaf tutulur.

(7) Üniversitede iken kurum değiştiren, başka bir kurumda görevlendirilen ve emekliye ayrılan öğretim üyelerinin başlamış olan danışmanlıkları süreç tamamlanıncaya kadar devam eder. Ancak bu kapsamdaki danışmanların, talep etmeleri halinde enstitü yönetim kurulunca danışmanlıkları sonlandırılabilir.

Kayıt yenileme

MADDE 17- (1) Dönem projesi/tez aşamasında olanlar dahil olmak üzere bütün öğrencilerin her yarıyıl başında akademik takvimde belirlenen süreler içerisinde kayıtlarını yenilemeleri gerekir. Kayıtlarını yenilemeyenler derslere devam edemez, sınavlara giremez ve diğer öğrencilik haklarından yararlanamazlar.

(2) Öğrenciler, en geç danışman atanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl tez dönemi için kayıt yaptırmak zorundadır.

(3) Kayıt yenileme tarihinde katkı payı/öğrenim ücreti ödemekle yükümlü öğrencilerin, kayıt yenileme süresi içinde katkı payını/öğrenim ücretini ödemeleri gerekir. Kayıtlarını yenilemeyenler derslere devam edemez, sınavlara giremez ve diğer öğrencilik haklarından yararlanamazlar.

(4) Enstitü yönetim kurulunca kabul edilmiş bir mazereti olmadan zamanında derse kaydını yaptırmayan öğrencinin o yarıyıl öğrenim süresinden sayılır.

(5) Üst üste iki yarıyıl mazeretsiz olarak kaydını yenilemeyen öğrencinin danışmanlığı düşürülür. Yeniden ders kaydı yapması durumunda, anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla yeniden danışman atanır.

(6) Öğrencinin dilekçe ile başvurması halinde enstitü yönetim kurulu kararı ile kayıtlı olduğu programla ilişkisi kesilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yabancı Uyruklu Adayların Lisansüstü Programlara Başvurusu

Kontenjan

MADDE 18- (1) Lisansüstü eğitim görmek isteyen yabancı uyruklu adaylar ilgili enstitü tarafından ilan edilen belgeleri ve başvuru formunu doldurduktan sonra başvurularını elden veya online olarak yapabilirler.

(2) Başvuruda bilgilerini yanlış ya da hatalı girmiş adayların başvuruları geçersiz sayılır ve yedek aday değerlendirmeye alınır. Yapılacak başvurular, ilgili anabilim dalı kurulunca değerlendirilerek enstitü yönetim kurulu tarafından karara bağlanır.

Başvuru ve başvuruda istenen belgeler

MADDE 19- (1) Eğitim dili Türkçe'dir. Yabancı uyruklu öğrencilerin lisansüstü öğrenimlerine başlayabilmeleri için Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezleri (TÖMER) veya Yunus Emre Enstitüsü tarafından yapılacak Türkçe yeterlik sınavından en az B2, C1 veya C2 düzeyindeki belgeye sahip olmaları gerekir. Bu belgeye sahip olmayan adaylar TÖMER tarafından en az bir yıl (iki yarıyıl) ve en fazla iki yıl (dört yarıyıl) Türkçe eğitimine tabi tutulurlar. Bu süre zarfında istenilen Türkçe yeterliliğini belgeleyen adaylar, Lisansüstü öğrenimlerine takip eden yarıyıldan itibaren başlarlar.

(2) Türkiye'de bir yükseköğretim kurumundan mezun olan yabancı uyruklu öğrencilerden Türkçe dil şartı aranmaz.

(3) Türk Cumhuriyetleri ve Akraba Toplulukları mensubu öğrencilerden Türkiye Cumhuriyeti Tarafından Verilen Yükseköğretim Bursları alan ve Üniversitenin lisansüstü programlarında öğrenim görmek isteyenlerden

Türkçe bilenler doğrudan, Türkçe bilmeyenler ise TÖMER tarafından yapılan sınavlarda B2, C1 veya C2 düzeyinde belge alanlar, Lisansüstü öğrenimlerine takip eden yarıyıldan itibaren başlarlar.

(4) Doktora programlarına başvuru yapacak yabancı uyruklu adaylardan, YÖK tarafından belirlenmiş olan, yabancı dillerden herhangi birine ait YÖKDİL/YDS'den 100 üzerinden en az 55 puan almış olmak ya da Üniversitelerarası Kurulca kabul edilen bir sınavdan eşdeğer bir puan almış olmak şartı aranır. Bu belgelerden herhangi birine sahip olmayan adaylar, ders döneminden itibaren en fazla bir yıl (iki yarıyıl) süre içerisinde aranılan dil şartını sağlamak zorundadırlar. Aksi halde ilgili öğrencilerin enstitü ile ilişkileri kesilir.

(5) Yabancı dil programlarında öğrenime başlanabilmesi için ilgili dil puanı olarak 100 üzerinden en az 80 puan istenir. Üniversitelerarası Kurulca kabul edilen bir sınavdan eşdeğer bir puan almış olmak şartı aranır. Türkçe yeterlik şartı aranmaz.

(6) Yabancı uyruklu öğrenci kontenjanı ile lisansüstü programlara kayıt yapmış olan öğrenciler Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığına geçmiş olsa bile, tüm işlemleri mezuniyete kadar yabancı uyruklu öğrenci statüsünde yürütülür.

Sonuçların duyurulması ve kesin kayıt

MADDE 20- (1) Başvuru sonuçları internet ortamında ilgili enstitünün internet sayfasında duyurulur.

(2) Kayıtlar, ilgili enstitünün internet sayfasında ilan edilen akademik takvimde belirtilen kayıt tarihleri arasında, aşağıda istenen belgeleri ilgili enstitünün öğrenci işlerine getirerek kesin kayıtlarını yaptırırlar. Adaylar kesin kayıt esnasında belgelerin aslını ibraz etmek zorundadır.

(3) Kesin kayıt hakkı kazanan öğrencilerden istenen belgeler şunlardır:

a) YÖK tarafından verilen okul tanıma belgesi veya denkliği kabul edilmiş diploma ya da mezuniyet belgesinin aslı ve onaylı Türkçe çevirisi.

b) Not durum belgesi (transkript) aslı ve onaylı Türkçe çevirisi.

c) Süresi dolmamış pasaport, süresi dolmamış ikamet belgesi veya geçici koruma belgesi ya da bu belgelerin noter onaylı suretlerinden en az birine sahip olmak.

ç) Son altı ay içinde çekilmiş iki adet fotoğraf.

d) Öğrenim ücretinin ödendiğine dair belge.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sınavlar ve Değerlendirme

Dersler

MADDE 21- (1) Tezli yüksek lisans ve doktora programlarında, müfredattaki seçmeli derslerden bir dönemde en fazla 25 AKTS'lik ders; tezsiz yüksek lisans programında ise bir dönemde en fazla 35 AKTS'lik ders alınabilir. Öğrenci isterse, danışmanının onayı ile her yarıyıl için bir seçmeli dersini alan dışından da alabilir.

(2) Uzmanlık alan dersi ve tez danışmanlığı dersi aşağıdaki esaslar çerçevesinde yürütülür:

a) Uzmanlık alan dersi ile tez danışmanlığı dersi, enstitü yönetim kurulu tarafından tez danışmanının izinli, görevli ve raporlu olduğu tarihler dışında yarıyıl ve yaz tatilleri de dâhil, tüm yıl boyunca kesintisiz olarak açılır.

b) Danışman öğretim üyesinin yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin tümü, ilgili programda açılan uzmanlık alan dersini almak ve devam şartını sağlamakla yükümlüdürler. Bir öğrencinin bu dersle ilgili durumu herhangi bir not takdiri olmaksızın başarılı veya başarısız şeklinde değerlendirilir.

c) Uzmanlık alan dersi, öğrencinin ders yükü kredisinden sayılmaz. Kaydını yenilemeyen öğrenciler için uzmanlık alan dersi açılmaz.

ç) Yüksek lisans öğrencilerinin tümü, ilgili programda açılan uzmanlık alan dersi ile birlikte öğrenim dönemlerine uygun olarak tez danışmanlığını içeren yüksek lisans tez hazırlık veya yüksek lisans tez çalışması derslerini; doktora öğrencilerinin tümü ise öğrenim dönemlerine uygun olarak doktora tez hazırlık veya doktora tez çalışması derslerini almakla yükümlüdürler. Bu dersler kredisiz olup, her öğrenci için haftada bir uygulama ders saati olarak değerlendirilir.

d) Uzmanlık alan dersi ve tez danışmanlığı dersi, haftalık ders dağılımında ve ders yükünde gösterilir. Bu dersler öğrenci sayısına bakılmaksızın, uzmanlık alan dersi haftada sekiz teorik ders saati, tez danışmanlığı dersi ise haftalık her bir öğrenci için bir uygulama ders saati olarak değerlendirilir. İkinci öğretim programlarında uzmanlık alan dersi açılmaz.

(3) Doktora unvanına sahip olup öğretim üyesi kadrosunda bulunmayan öğretim elemanları ikinci danışman olsa dahi lisansüstü programlarda ders açamaz. Ancak araştırma görevlisi veya öğretim görevlisi kadrosunda olup doçent unvanını almış olan öğretim elemanları, talep etmeleri halinde uzmanlık alanlarına uygun olan lisansüstü programlarda ders açabildiği gibi öğrenci danışmanlığını da alabilirler.

(4) Seminer dersi uygulamalı (T=O, U=2) ve kredisiz olup, ders döneminin ikinci yarıyıldan itibaren alınabilir. Bu dersin ücretlendirilmesi, öğrenci sayısına bakılmaksızın haftada iki uygulama ders saatidir.

a) Yüksek lisans ve doktora programlarına kayıtlı her öğrenci, en az bir defa seminer dersini almak zorundadır.

b) Seminer dersinin sunumu; öğretim elemanları, lisansüstü programlardaki öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık bir ortamda, tarihi önceden ilan edilerek gerçekleştirilir.

c) Seminer çalışması, başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Seminer çalışmasının CD içerisine kaydedilmiş metni veya sunumu, değerlendirme tutanağı ve katılımcı listesi öğrencinin danışmanı tarafından düzenlenerek seminerin gerçekleştirildiği tarihten en geç bir hafta içerisinde ilgili enstitü müdürlüğüne teslim edilir.

Devam zorunluluğu

MADDE 22- (1) Teorik ve uygulamalı derslere devam zorunludur. Teorik derslerde %70, uygulamalı derslerde %80 devam etmiş olma şartı aranır. Bu şartı sağlamayan öğrenciler sınava alınmaz ve öğrenciye D notu verilir.

Sınavlar

MADDE 23- (1) Sınavlar, ara sınav ve yarıyıl sonu sınavı olmak üzere iki türdür.

(2) Bir dersin yarıyıl sonu sınavı; o dersin tamamlandığı yarıyıl sonunda yapılır. Sınav biçimi, yazılı, yazılı-sözlü veya uygulamalı olarak sorumlu öğretim üyesi tarafından belirlenir. Yarıyıl sonu sınavına girmeye hakkı olduğu halde girmeyen öğrenci o dersten başarısız sayılır.

(3) Lisansüstü programlarda öğrenciye ara sınavlar için mazeret sınavı uygulaması; yarıyıl sonu sınavları için ise bütünlüme sınavı uygulaması yapılır. Mazeret sınavı aşağıdaki koşullar çerçevesinde yapılabilir:

a) Ara sınava giremeyen öğrencilerden haklı ve geçerli mazeretleri ilgili yönetim kurulunca kabul edilenler; ara sınav haklarını aynı yarıyıl içinde anabilim/anasanat dalınca belirlenen gün, yer ve saatte kullanırlar.

b) Mazeret sınavları için ikinci bir mazeret sınavı yapılmaz.

c) Yarıyıl sonu sınavları için mazeret sınavı açılmaz.

ç) Rektörlükçe Üniversiteyi temsil etmek üzere görevlendirilen öğrenciler mazeret sınavına alınır.

d) Sağlık mazereti nedeniyle ara sınava veya ara sınavlara giremeyen öğrencilerin giremedikleri ara sınav veya sınavlara girebilmeleri için; herhangi bir sağlık kuruluşundan sağlık kuruluşuna giriş yaptırılan saatin gösterildiği sağlık raporu almış olmaları gerekir. Yönetim kurulu sağlık raporu üzerindeki saati kontrol ederek öğrencinin mazeret sınavına girebilip/girememesine karar verir. Öğrenci, rapor süresince devamsız sayılır.

e) Sağlık raporu alarak mazeret sınavına girmek isteyen öğrenciler, sağlık raporlarını bağlı buldukları akademik birimin sekreterine raporun alındığı tarihten itibaren 5 işgünü içerisinde ulaştırmak zorundadır.

f) Ara sınavına girilmiş olan dersler için sağlık raporu kabul edilmez.

(4) Lisansüstü programlarda yer alan derslerin sınav sonuçları, süresi içerisinde öğrenci otomasyonuna işlenir. İlgili sınav evrakları ve ekleri yasal süresi boyunca muhafaza edilir. Bu konudaki sorumluluk tamamen ilgili dersin öğretim üyesine aittir. Enstitü tarafından talep edildiği takdirde, ara sınav ve yarıyıl sonu sınav evrakları ve değerlendirilmeleri, sınav tutanakları ile birlikte anabilim/anasanat dalı başkanlığınca istenilen süre içerisinde enstitüye gönderilir.

(5) Zorunlu derslerin sınavlarında başarısız olan, devamsızlıktan kalan veya ilgili dersin ön koşullarını yerine getiremeyen bir öğrenci, ilgili dersi açıldığı dönemde tekrarlar. Ancak seçmeli dersten başarısız olunması veya devamsızlıktan kalınması halinde öğrenciler, danışmanının onayı ile aynı dersi alabileceği gibi, yerine başka bir seçmeli dersi de alabilirler.

Derslerde başarının değerlendirilmesi

MADDE 24- (1) Öğrencinin bir dersteki başarı notu, ara sınav notunun %40'ı ile yarıyıl sonu sınav notunun %60'ı toplanarak hesaplanır.

(2) Öğrencinin bir dersten başarılı sayılabilmesi için, yarıyıl sonu sınavlarında yüksek lisans öğrencilerinin 100 üzerinden en az 65 puan, doktora öğrencileri için ise 100 üzerinden en az 75 puan almaları ve başarı notunun yüksek lisans öğrencileri için 100 üzerinden en az 65 puan, doktora öğrencileri için ise 100 üzerinden en az 75 puan olması gerekir.

(3) 100'lük sisteme göre hesaplanan yarıyıl sonu başarı puanının dörtlük ve harflik sisteme göre karşılıkları ve başarı değerlendirmesi aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Not Değerlendirme Cetveli							
Yüksek Lisans				Doktora			
100'lük Puan	Harf Notu	4'lük Puan	Değerlendirme	100'lük Puan	Harf Notu	4'lük Puan	Değerlendirme
90-100	AA	4,00	Başarılı	90-100	AA	4,00	Başarılı
80-89	BA	3,50	Başarılı	80-89	BA	3,50	Başarılı
75-79	BB	3,00	Başarılı	75-79	BB	3,00	Başarılı
70-74	CB	2,50	Başarılı	00-74	FF		Başarısız
65-69	CC	2,00	Başarılı				
00-64	FF		Başarısız				

(4) Harf notlarına ilişkin tanımlar şunlardır:

a) FF (Başarısız) notu; derse devam yükümlülüğünü yerine getirip sınava girmeyen veya sınavdan başarısız olan öğrenciye verilir.

b) G (Geçer) notu; kredisiz derslerini, tez çalışmasını ve dönem projesini başarıyla tamamlayan öğrencilere verilir. Ortalamaya dâhil edilmez.

- c) K (Kalır) notu; kredisiz dersler ile tez çalışması ve dönem projesinden başarısız olan öğrenciye verilir.
ç) D (Devamsız) notu; derse devam yükümlülüğünü veya ders uygulamalarına ilişkin koşulları yerine getirmeyen öğrenciye verilir. D notu not ortalaması hesabına FF olarak dâhil edilir.
d) M (Muaf) notu; öğrencilerin muaf olduğunu gösterir.

Kayıt dondurma

MADDE 25- (1) Öğrencinin, aşağıda belirtilen haklı ve geçerli nedenlerinin varlığı halinde enstitü yönetim kurulunca kaydının bir defada en çok iki yarıyıl dondurulmasına karar verilebilir:

- a) Sağlık raporu ile belgelenmiş sağlıkla ilgili mazereti olmak.
b) 2547 sayılı Kanun hükümleri uyarınca yükseköğretimin aksamı sonucunu doğuracak olaylar dolayısıyla öğrenime YÖK kararı ile ara vermiş olmak.
c) Doğal afetler nedeniyle öğrenime ara vermek zorunda kalmak.
ç) Eşinin veya birinci dereceden kan yahut kayın hısımlarının acil hastalığı halinde bakacak başka kimsenin bulunmaması nedeniyle, öğrenime ara vermek zorunda olduğunu belgelendirmek.
d) Tecil hakkını kaybetmek veya tecilin kaldırılması suretiyle askere alınmak.
e) Tutukluluk hali oluşmak.
f) 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre öğrencilik sıfatını kaldırmayan veya Üniversiteden çıkarılmasını gerektirmeyen mahkûmiyet hali oluşmak.

g) Enstitü yönetim kurulunca haklı ve geçerli kabul edilecek diğer nedenler belirtilerek başvuruda bulunmak.
(2) Birinci fıkrada belirtilen haklı ve geçerli nedenin kabul edilebilmesi için, bu nedenin doğuşundan itibaren en geç on beş gün içinde enstitü müdürlüğüne bildirilmesi gerekir.

- (3) Aynı usul ve şartlarla kayıt dondurma işlemi tekrar edilebilir.
(4) Kayıt dondurma süresi eğitim-öğretim süresinden sayılmaz.

Sınav sonuçlarına itiraz

MADDE 26- (1) Öğrenci, sınavların sayısal notlarındaki maddi hatanın düzeltilmesi için sınav sonucunun ilanını takip eden beş iş günü içinde bağlı bulunduğu anabilim/anasanat dalı başkanlığına yazılı olarak başvurabilir. Bu başvuru anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığı ile ilgili öğretim üyesine yeniden değerlendirilmek üzere iletilir. Değerlendirme sonucu anabilim dalı başkanlığınca enstitüye bildirilir ve enstitü tarafından öğrenci otomasyonuna işlenir.

İlişik kesme

MADDE 27- (1) Aşağıda belirtilen durumlarda öğrencinin enstitü yönetim kurulu kararıyla enstitü ile ilişkisi kesilir:

- a) Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre yükseköğretimden çıkarma cezası almış olmak.
b) Enstitüye şahsen yazılı olarak başvuruda bulunarak ilişkisinin kesilmesini talep etmek.
c) Yatay geçiş yolu ile ayrılmak.

ALTINCI BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 28- (1) Tezli yüksek lisans programının amacı, öğrencinin bilimsel araştırma yaparak yeni bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme, yorumlama ve özgün bilimsel bilgi üretme yeteneğini kazanmasını sağlamaktır.

(2) Tezli yüksek lisans programı toplam 21 krediden az olmamak koşuluyla ve derslerden en az biri Bilimsel Araştırma Teknikleri ile Araştırma ve Yayın Etiği konularını içeren ders olmak üzere, toplamda en az 7 ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ve tez çalışması kredisiz olup BAŞARILI veya BAŞARISIZ olarak değerlendirilir. Tezli yüksek lisans programı, bir eğitim-öğretim yılında 60 AKTS’den az olmamak koşuluyla seminer dersi dâhil en az sekiz ders ve tez çalışması olmak üzere toplamda en az 120 AKTS kredisinden oluşur.

(3) Öğrencinin alacağı derslerin en çok ikisi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla, lisans derslerinden seçilebilir. Ayrıca anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden en fazla iki ders seçilebilir.

Süre

MADDE 29- (1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyıldan tamamlanır.

(2) Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya bu süre içerisinde Üniversitenin öngördüğü başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen; azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Tez danışmanı ve tez çalışması

MADDE 30- (1) Her öğrenci için tez danışmanı en geç birinci yarıyılın sonuna kadar; öğrencinin danışmanı ile beraber belirleyeceği tez konusu ise en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar yüksek lisans tez konusu/adı önerisi veya değişikliği anabilim dalı başkanlığı tarafından enstitüye bildirilir. Tez danışmanı ile tez konusu önerisi, enstitü yönetim kurulunun kararı ile kesinleşir.

(2) Danışmanın çekilme talebi ya da öğrencinin danışman değişikliğine ilişkin gerekçeli talebinin anabilim dalı/anasanat kurulunca değerlendirilip enstitüye teklifi ve enstitü yönetim kurulunca bu teklifin kabul edilmesi halinde, öğrenciye yeni bir danışman atanır.

(3) Tez aşamasında konu ve/veya ad değişikliği söz konusu olması halinde danışmanın veya savunma sınavında ise jürisinin kararıyla belirlenen yeni tez konusu ve/veya adı ilgili form doldurularak anabilim dalı başkanlığının teklifiyle enstitüye sunulur ve enstitü yönetim kurulunca karara bağlanır.

Yüksek lisans tezinin sonuçlanması

MADDE 31- (1) Yüksek lisans tezinin sonuçlanması aşağıda belirtilen şekilde yapılır:

a) Tezli yüksek lisans programında eğitim alan bir öğrenci, elde ettiği sonuçları Senato tarafından belirlenen yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur. Yüksek lisans programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık programı hariç en erken dördüncü döneminde tez savunma sınavına alınabilir.

b) Yüksek lisans tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşünü, intihal raporunu ve tezi enstitüye teslim eder.

c) Yüksek lisans tez jürisi, tez danışmanı ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı, en az biri de Üniversite dışından olmak üzere üç veya beş öğretim üyesinden oluşur. Jüri üyeleri öncelikli olarak ilgili bilim alanındaki öğretim üyelerinden seçilir. İlgili alanda öğretim üyesi bulunmaması durumunda alana en yakın başka bir alandan atanır. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz.

ç) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Tez sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Güzel Sanatlar Fakültesi ve Konservatuvarda tez çalışması yazılı metin ve sanatsal performansla dayalı olarak değerlendirilir. Tez sınavı, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir. Ancak, izleyiciler soru soramaz. Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, izleyicilere kapalı olarak tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar, jüri üyelerinin kişisel raporları, jüri ortak raporu ve varsa diğer sınav evrakları ile anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye iletilir.

d) Sınav esnasında jürinin ortak kararı ile tez adı değişikliği önerisi var ise jüri tarafından tez adı değişikliği önerisine ilişkin form doldurularak diğer evrakları ile birlikte anabilim dalı aracılığıyla enstitüye teslim edilir.

e) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

f) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde düzeltmeleri yapılan tezi aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi kabul edilmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

g) Tezi reddedilen öğrencinin talepte bulunması hâlinde, aynı anabilim dalında açılan tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Diploma

MADDE 32- (1) Tez sınavında başarılı olmak ve Senato tarafından belirlenen mezuniyet için gerekli diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, yüksek lisans tezinin ciltlenmiş en az iki kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan yüksek lisans öğrencisine tezli yüksek lisans diploması verilir. Enstitü yönetim kurulu, talep edilmesi halinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrencinin, koşulları yerine getirinceye kadar mezuniyet işlemleri yapılmaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami öğrenim süresinin dolması halinde ise ilişkisi kesilir.

(2) Tezli yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi, sınav jüri komisyonu tarafından adayın tez savunma sınavına alındığı tarihtir.

(3) Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde, yüksek lisans tezinin bir kopyası elektronik ortamda bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere enstitü tarafından YÖK Başkanlığına gönderilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 33- (1) Tezsiz yüksek lisans programı öğrenciye mesleki konularda bilgi kazandırarak, mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını gösterir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı toplam otuz krediden ve 60 AKTS'den az olmamak kaydıyla en az on ders ile dönem projesi dersinden oluşur.

(3) Öğrenci, dönem projesi dersinin alındığı yarıyılıda dönem projesi dersine kayıt yapmak ve yarıyıl sonunda tez yazım kurallarına göre yazılmış yazılı proje vermek zorundadır. Dönem projesi dersi kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Dönem projesi değerlendirme tutanağı öğrencinin danışmanı tarafından imzalandıktan sonra anabilim dalı başkanı tarafından onaylanır ve enstitüye iletilir.

(4) Öğrencinin alacağı derslerin en fazla üç tanesi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla, lisans derslerinden seçilebilir.

(5) Bu programla ilgili derslere devam koşulu, sınavlar, derslerden başarılı sayılma şartları, ders tekrarı, kayıt silme gibi hususlar tezli yüksek lisans programlarındaki esaslara göre yürütülür.

(6) Tezsiz yüksek lisans programı birinci veya ikinci öğretim programı olarak açılabilir.

(7) Tezsiz yüksek lisansa kayıtlı olan öğrenciler öğrenim döneminin ikinci yarıyılında dönem projesi dersini almak zorundadırlar. Her öğrenci, danışmanı ile birlikte belirlediği konuyu dönem projesi öneri formuna işler ve en geç üçüncü haftanın sonuna kadar enstitüye bildirir.

(8) Dönem projesi tez yazım kılavuzuna uygun bir şekilde hazırlanır. Danışman, hazırlanan projenin benzerlik raporunu uluslararası kabul gören intihal veya benzerlik tespit programları üzerinden alır ve enstitüye iletir. Dönem projesi benzerlik oranı üst sınırı % 25'tir.

Süre

MADDE 34- (1) Tezsiz yüksek lisans programının tamamlanma süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptıırıp yaptırmadığına bakılmaksızın en az iki yarıyıl, en çok üç yarıyıldır. Bu sürenin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Danışman atanması

MADDE 35- (1) Tezsiz yüksek lisans programında enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı her öğrenci için ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesi veya Senato tarafından belirlenen niteliklere sahip doktora derecesine sahip bir öğretim görevlisini en geç birinci yarıyılın sonuna kadar belirler.

Diploma

MADDE 36- (1) Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan öğrenciye tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi dönem projesinin enstitü yönetim kurulunda kabul edildiği tarihtir.

(3) Dönem projesi başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla projenin ciltlenmiş bir kopyasını dönem projesi değerlendirme tutanağının imzalandığı tarihten itibaren bir ay içinde ilgili Enstitüye teslim eden ve projesi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci tezsiz yüksek lisans diploması almaya hak kazanır. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci, koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami sürenin dolması halinde ilişkisi kesilir.

(4) Tezsiz yüksek lisans programına devam eden öğrenciler, YÖK tarafından belirlenmiş olan asgari şartları yerine getirmek kaydıyla, başvuracakları ilgili tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilirler. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler enstitü yönetim kurulu kararıyla, kayıt hakkı kazandıkları tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Doktora Programı

Amaç

MADDE 37- (1) Doktora programının amacı; öğrenciye ilgili alanda bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısıyla irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşabilme yeteneği kazandırmaktır. Doktora çalışması sonucunda hazırlanacak tezin; bilime yenilik getirmesi, yeni bir bilimsel yöntem geliştirmesi veya bilinen bir yöntemin yeni bir alana uygulanması gibi özelliklerin en az birini yerine getirmesi gerekir.

Kapsam

MADDE 38- (1) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam 21 krediden ve bir eğitim-öğretim yılı 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az yedi ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur.

(2) Doktora dersleri, anabilim dalı başkanlığının teklifi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan doktora derslerinden en fazla iki ders seçilebilir. Bu dersler kredi yükünden sayılır.

(3) Doktora programına kabul edilen öğrencilerin Bilimsel Araştırma Teknikleri ile Araştırma ve Yayın Etiği konularını içeren en az bir dersi almaları zorunludur. Ancak lisansüstü eğitim sürecinde daha önce böyle bir ders alınmış olması durumunda, doktora eğitiminde tekrar alınmayabilir.

(4) Doktora tezinin savunulabilmesi için, ilgili tez konusuyla veya ilgili bilim dalıyla doğrudan ilişkili olmak koşuluyla, Senato tarafından belirlenen bilimsel faaliyetin program süresi içerisinde gerçekleştirilmesi zorunludur. İlgili faaliyetlerde öğrenci ve danışman hocasının isimleri ilk iki sırada yer almalıdır.

(5) Yeterlik sınavına girmeden önce öğrencinin alması gereken asgari sayıdaki tüm dersleri başarmış olması ve en az bir seminer dersini vermiş olması gerekir.

(6) Lisans dersleri ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz.

(7) Doktora programları ikinci öğretim olarak açılmaz.

Süre

MADDE 39- (1) Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup (üç yarıyıl ders, beş yarıyıl tez) azami tamamlama süresi on iki yarıyıldır.

(2) Kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan veya Üniversitenin öngördüğü en az genel not ortalamasını sağlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(3) Doktora programı için kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı olan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını birinci fıkrada belirtilen on iki yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Tez danışmanı atanması

MADDE 40- (1) Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı her öğrenci için kendi Üniversite kadrosunda bulunan bir tez danışmanını ve danışmanla öğrencinin birlikte belirleyeceği tez konusu ile tez başlığını ilgili enstitüye önerir. Tez danışmanı ve tez önerisi enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir. Tez danışmanı birinci yarıyıldan itibaren ancak tez danışmanının, en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar atanması zorunludur.

(2) Danışmanın çekilme talebi ya da öğrencinin danışman değişikliğine ilişkin gerekçeli talebinin anabilim dalı/anasanat kurulunca değerlendirilip enstitüye teklifi ve enstitü yönetim kurulunca bu teklifin kabul edilmesi halinde, öğrenciye yeni bir danışman atanır.

Doktora yeterlik sınavı

MADDE 41- (1) Yeterlik sınavında, öğrencinin bilimsel düşünme becerisi, bilimsel yöntemleri özümseme seviyesi, bağımsız bir araştırmayı yürütebilmesine yönelik temel konular ve kavramlar ile doktora yaptığı anabilim dalıyla ilgili konularda derinlemesine bilgi sahibi olup olmadığı sınanır.

(2) Öğrenci, derslerini ve seminerini başarı ile tamamladıktan sonra izleyen yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girebilir. Ancak yüksek lisans derecesiyle kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır.

(3) Yeterlik sınavları, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından önerilen ve enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri kurar. Sınav jürisi en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere, danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Yeterlik sınavı toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır. Ancak bu katılımcılar soru soramazlar. Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, izleyicilere kapalı olarak adayın başarılı veya başarısız olduğuna oybirliği veya salt çoğunlukla karar verir. Bu kararın yer aldığı doktora yeterlik sınavı sonuç tutanağı ve sınav evrakları anabilim dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye iletilir. Anabilim/anasanat dalı başkanlıklarının, yeterlik/ön yeterlik jüri önerilerini sınavdan en az bir ay önce enstitüye bildirmeleri zorunludur.

(4) Yeterlik sınavı, enstitü yönetim kurulu kararının anabilim dalına tebliğini izleyen günden başlayarak en geç bir ay içinde yapılır.

(5) Yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yazılı sınavda başarılı olan öğrenci sözlü sınava alınır. Sınavların ağırlıkları ile notlarının hesaplanmasında Senato tarafından belirlenen esaslara göre işlem yapılır. Yazılı/sözlü sınavdan başarılı olunabilmesi için 100 tam puan üzerinden en az 75 puan alınması şarttır. Sınav jürileri öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(6) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci başarısız olduğu bölümden/bölgülerden bir sonraki yarıyıldan itibaren tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir.

(7) Bir öğrenci bir yılda en fazla iki kez yeterlik sınavına girer.

(8) Yeterlik sınavı jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının 1/3'ünü geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, jürinin önerip enstitü yönetim kurulu ile kesinleşen dersleri başarmak zorundadır.

(9) Yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır. Belirtilen sürelerde yeterlik dönemine kayıt yaptırmayan veya sınava girmeyen öğrenci enstitü yönetim kurulunca kabul edilebilir bir mazereti olmadığı takdirde başarısız sayılır. Enstitü yönetim kurulunca mazeretleri kabul edilenlere yeni sınav hakkı verilir.

(10) Öğrenci, beşinci fıkraya aykırı olmamak koşuluyla, yeterlik sınavına ilk girişinde, mazeretsiz olarak ve bir defaya mahsus, dönem başında enstitü yönetimine yazılı başvuru yaparak erteleme talebinde bulunabilir. Ertelemenin kabul edilmesi ek bir dönem verilmesi anlamına gelmez.

Tez izleme komitesi

MADDE 42- (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka enstitü anabilim/anasanat dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. İkinci tez danışmanının atanması durumunda ikinci tez danışmanı dilerse komite toplantılarına katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde danışmanın önerisi, anabilim dalı başkanlığının teklifi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile tez izleme komitesi üyelerinde değişiklikler yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 43- (1) Doktora yeterlik sınavını başarıyla tamamlayan öğrenci en geç altı ay içinde yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır.

(2) Tez izleme komitesi tüm üyelerin katılımıyla toplanır ve tez önerisinin kabulüne veya reddine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme için bir ay süre verilir. Bu süre sonunda kabul veya red yönünde salt çoğunlukla verilen karar, anabilim dalı başkanlığınca işlemin bitişini izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(3) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez önerisi seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(4) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer defa olmak üzere yılda en az iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(5) Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci başarısız sayılarak tez önerisi reddedilir.

(6) Tez/sanatta yeterlik çalışması aşamasında konu ve/veya ad değişikliği söz konusu olması halinde tez izleme komitesinin önerisi ile yeni tez konusu ve/veya adı ilgili form doldurularak anabilim dalı başkanlığının teklifiyle enstitüye sunulur ve enstitü yönetim kurulunca karara bağlanır.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 44- (1) Doktora programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları Senato tarafından kabul edilen yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur. Doktora programındaki bir öğrenci en erken sekizinci yarıyılta tez savunma sınavına alınabilir.

(2) Doktora tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşünü, intihal raporunu ve tezi enstitüye teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin rapor ve (varsa) eklerini jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalın tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez, enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(3) Öğrencinin tezinin/sanatta yeterlik çalışmasının sonuçlanabilmesi için en az üç tez izleme komitesi raporu sunulması gerekir.

(4) Doktora tez/sanatta yeterlik jürisi, danışman ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda enstitü yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(5) Enstitü, görevlendirme yazılarını asıl ve yedek jüri üyelerine gönderir. Öğrenci de danışmanı tarafından konuya ilişkin bilgilendirilir. Tezler/sanatta yeterlik çalışmaları, görevlendirilen üyelere danışman kontrolünde öğrenciler tarafından geciktirilmeksizin elden veya posta yoluyla iletilir.

(6) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunmasına alır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden

oluşur. Tez savunma toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(7) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri dinleyicilere kapalı olarak, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, red veya düzeltme kararı verir. Tezi kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunmada da başarısız bulunan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Doktora diploması

MADDE 45- (1) Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin istenen sayıda nüshasını danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden yazılı olarak belirttiği görüşü ile tezin nüshalarını anabilim/bilim dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir.

(2) Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla doktora tezinin ciltlenmiş iki kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci doktora diploması almaya hak kazanır. Enstitü yönetim kurulu, başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci, koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami sürenin dolması halinde ilişkisi kesilir.

(3) Doktora diploması üzerinde enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi, sınav jüri komisyonu tarafından adayın tez savunma sınavına alındığı tarihtir.

(4) İlgili enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde doktora tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere YÖK Başkanlığına gönderilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Sanatta Yeterlik Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 46- (1) Sanatta yeterlik programı; özgün bir sanat eseri ortaya koymayı, müzik ve sahne sanatlarında üstün bir uygulama ve yaratıcılık becerisi edinmeyi, bağımsız araştırma yapmayı ve yeni sentezlere ulaşmayı amaçlayan doktora eşdeğeri bir yükseköğretim programıdır.

(2) Sanatta yeterlik programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam 21 krediden az ve bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla, en az yedi ders, seminer, ön yeterlik sınavı, tez önerisi, tez çalışması, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur.

(3) Lisansüstü dersler, anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki ders seçilebilir.

Başvuru ve kabul

MADDE 47- (1) Sanatta yeterlik çalışmasına başvurabilmek için adayların yüksek lisans diplomasına sahip olmaları ve güzel sanatlar fakülteleri ile konservatuvar mezunları ile diğer fakültelerin eşdeğer programlarından mezun olanların haricinde yüksek lisans derecesiyle başvuran adayların ALES sözel puan türünde en az 55 puandan az olmamak koşuluyla Senato kararı ile belirlenecek ALES puanına sahip olmaları gerekir.

(2) Sanatta yeterlik programına öğrenci kabulünde, anadilleri dışında YÖK tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puan alınması zorunlu olup, bu asgari puanların girilecek programların özelliklerine göre gerekirse yükseltilmesine Senato tarafından karar verilir.

(3) ALES puanının %50'den az olmamak koşuluyla ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı Senato tarafından belirlenir. Sanatta yeterlik programına yalnız ALES puanı ile de öğrenci kabul edilebilir. ALES'e eşdeğer kabul edilen ve YÖK tarafından ilan edilen eşdeğer puanlar, Senato kararı ile yükseltilebilir. Ancak enstitülerdeki, güzel sanatlar fakülteleri ile konservatuvarlara ilişkin anabilim/anasanat dallarına öğrenci kabulünde birinci fıkra hükümleri uygulanır.

Süre

MADDE 48- (1) Sanatta yeterlik, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıldır.

(2) Sanatta yeterlik programı için kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan veya Üniversitenin öngördüğü en az genel not ortalamasını sağlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini ve uygulamalarını başarı ile bitiren, ancak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını birinci fıkrada belirtilen azami on iki yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Danışman atanması

MADDE 49- (1) Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı, her öğrenci için danışmanlık yapacak Üniversite kadrosunda bulunan, ders ve uygulama seçimi ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmaların yürütülmesi için bir danışman ile danışman ve öğrencinin birlikte belirleyeceği tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmaların konusunu ve başlığını enstitüye önerir, bu öneri enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir. Danışmanın, en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar atanması zorunludur. Sanatta yeterlik çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda ikinci tez danışmanı atanabilir. Sanatta yeterlik programlarında tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar yönetilebilmesi için, başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olmak gerekir. İkinci tez danışmanı Üniversite kadrosu dışından doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip kişilerden de olabilir.

(2) Danışman, on altıncı maddede belirlenen niteliklere sahip öğretim üyeleri ile doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip öğretim görevlileri arasından seçilir.

Sanatta yeterlik çalışmasının sonuçlanması

MADDE 50- (1) Tez hazırlayan öğrenci elde ettiği sonuçları, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmasını açıklayan ve belgeleyen metni Senato tarafından kabul edilen yazım kurallarına uygun biçimde yazarak, tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Sanatta yeterlik çalışmasının savunmasından önce ve düzeltme verilen tez ve çalışmalarda ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini/çalışmasını tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezi enstitüye teslim eder.

(3) Sanatta yeterlik çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin istenen sayıda nüshasını danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden görüşünü yazılı olarak belirtir ve tezleri anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir.

(4) Sanatta yeterlik jürisi, danışman ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, en az ikisi Üniversite dışından öğretim üyesi olmak üzere danışman dahil beş kişiden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda enstitü yönetim kurulunca karar verilir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı kişiden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(5) Jüri üyeleri, söz konusu tezin veya metnin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi sınava alır. Sınav, sanatta yeterlik çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Sınav öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(6) Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, öğrencinin tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışması hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi ve sanatta yeterlik çalışması kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca sınavı izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi ve sanatta yeterlik çalışması başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Sanatta yeterlik çalışması hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasını aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak sanatta yeterlik çalışması kabul edilmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Sanatta yeterlik diploması

MADDE 51- (1) Sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olan öğrenciye, diğer koşulları da sağlamak kaydıyla YÖK tarafından onaylanan sanat dalının özelliğine göre alanı belirleyen bir diploma verilir. Mezuniyet tarihi, tez sınavı sonrasında yapılan ve başarılı bulunan uygulamalı sınav tarihidir.

(2) Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla sanatta yeterlik tezinin ciltlenmiş en az iki kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci diploma almaya hak kazanır. Enstitü yönetim kurulu başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde enstitü ile ilişkisi kesilir.

(3) İlgili enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde sanatta yeterlik tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere YÖK Başkanlığına gönderilir.

(4) Sanatta yeterlik çalışması, öğrenim görülen program dilinde yazılır ve sunulur.

ONUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Tez çalışması benzerlik raporu alınma esasları

MADDE 52- (1) Tez Çalışması Benzerlik Raporu, İntihal Tespit Programı üzerinden alınır.

(2) Benzerlik programları sadece akademik personelin kullanımına açıktır. Bu nedenle, tez çalışması ile ilgili raporu öğrenci tez danışmanı ile birlikte hazırlar.

(3) Tez Çalışması Benzerlik Raporu tezin tamamının tek bir dosya olarak programa yüklenmesi ile alınır.

(4) Benzerlik oranı üst sınırı %25'tir.

(5) Filtreleme seçenekleri aşağıdaki şekilde olabilir:

- a) Ekler, içindekiler, kısaltmalar hariç.
- b) Kaynaklar hariç.
- c) Beş kelimededen daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç.

(6) Raporlama işlemi tamamlandıktan sonra rapor elektronik olarak öğrenci adı ve soyadı ile kaydedilir. Tez Çalışması Benzerlik Raporu oluşturulur. Raporun tez çalışmasının benzerlik oranının toplam yüzdesini (%) ve raporun alındığı tarihi gösteren ilk sayfanın çıktısı alınır. Bu sayfa danışman ve öğrenci tarafından imzalanır.

(7) Tez Savunma Jürisine girecek olan öğrenciler, Tez Savunma Öncesi Tez Teslim Tutanağı ile birlikte raporun sadece imzalanmış ilk sayfasını diğer belgelerle birlikte enstitüye elden teslim eder.

(8) Benzerlik raporunun ilk sayfasının kopyası Tez Savunma Jüri Üyelerine tez ile birlikte savunma öncesi sunulur.

(9) Tezin savunma sonrası uzatma alması ve/veya kapsamlı değişiklik içermesi durumunda benzerlik raporunun yeniden oluşturularak enstitüye aynı şekilde iletilmesi gereklidir.

(10) Benzerlik oranında tüm sorumluluk öğrenci ve danışmanına aittir.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 53- (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ile Yükseköğretim Kurulu, Üniversitelerarası Kurul, Senato, enstitü kurulu ve enstitü yönetim kurulu kararları ile ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 54- (1) 16/4/2018 tarihli ve 30393 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Siirt Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 2022-2023 eğitim-öğretim yılından önce Üniversiteye kayıt yaptırmış olan öğrenciler, 54 üncü madde ile yürürlükten kaldırılan yönetmelik hükümlerine tabidirler.

Yürürlük

MADDE 55- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 56- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Siirt Üniversitesi Rektörü yürütür.